

~~Tajné~~

Výtisk číslo: 1

Počet listů : 5

Č.j.:

listopadu 1984

ZRUŠEN STUPEŇ
UTAJENÍ

11. května 1994

DNE

PODPIS

1

Z p r a v a

Tajnost zrušena
dne:

o šetření proryvu státních hranic u 8.rPS 15.bPS

Dne 30. října 1984 ve 12,40 hod. došlo u 8.rPS k proryvu státních hranic jednou osobou z ČSSR do Rakouska. Okolnosti a důvodky proryvu šetřila komise náčelníka HS PS OSH ve složení:

pplk. Ing. Jaroslav C r h o n e k (operativní odbor)

pplk. Josef Š e r ý (ZS HS PS OSH)

mjr. František M r á z (PS PS)

Bylo zjištěno:

Ochrana státních hranic v úseku 8.rPS Fišerovy Chalupy byla prováděna normální ochranou. Rozhodnutí velitele roty z hlediska časového a prostorového rozmištění vojskových sil a prostředků odpovídalo operativní situaci, vyhodnocenému směru a době pravděpodobného postupu narušitelů v pásmu přístupů od 10,00 - 19,00 hod. a na čáře signálů od 19,00 - 02,00 hod.

V době proryvu v pásmu přístupů (mimo SPPN roty) působily vlakové kontrolní hlídky 9. a 10.rPS na směrech České Budějovice - České Velenice a Veselí nad Lužnicí - České Velenice. V průběhu operativního dne nezjistily poznatky k podezřelým osobám. Na čáře signálů v levé části úseku roty nevykonávala službu v době proryvu žádná pohraniční hlídka. SR 8.roty je vzdálen od místa proryvu 2600m a kontrolní hlídka 9. roty na stanovišti Josefko vzdálena 1300 m. K zadání narušitele státních hranic po signálu SiS v úseku L-6 je vysílána PchH z roty, která z hlediska ověřených časových možností k zadání narušitele po způsobení signálu ve většině případech při prováděných nácvicích a prověrkách funkce systému v daném prostoru narušitele nedostihne dříve než dosáhne čáry státních hranic.

K proryvu došlo za následujících okolností:

Ve 12,29 hod. byl na rotním signálním přístroji podán signál o narušení z úseku SiS U-70 levá 6. Na signál reagoval DDR des. SMOLOŇ Tomáš zpohotovením poplachové hlídky, a přesunem pod jeho velením do narušeného úseku signalizace. Řízení pohraniční akce u roty převzal velitel roty npor. CHYTRA Pavel.

PchH opustila objekt roty za 1 minutu ve 12,35 hod. Překonal SiS průchodem na úseku Levá 5 a prováděla zásah k zadání narušence do úseku levé 6, přičemž se hlídka rozdělila a plnila úkol sledovně.

Na vnější straně trasy SiS se služebním psem prováděli zásah voj. SIROTNÝ a voj. MACOŠEK. Po vnitřní straně zasahoval DDR des. SMOLOŇ a voj. ŠTRUNC.

Při zásahu po vnější straně trasy SiS služební pes stopu nevypracoval, tuto bezpečně nalezl až při zpětném průzkumu podél zkratovaného úseku. (V daném prostoru není na vnější straně trasy SiS vybudován KP, tento je pouze na vnitřní straně v šířce 2 - 3 m vzhledem k terénním podmínkám). Tato část poplachové hlídky zahájila bezprostředně pronásledování narušitele po stopách užitím radiové stanice podala hlášení dozorcímu důstojníku roty rotě, přičemž DDR po vyhodnocení stop na kontrolním páse hlídce běžně potvrdil, že jde o stopy jedné osoby postupující do zahraničí. Narušitel překonal KP chůzí, přičemž zahrabával způsobené stopy pravděpodobně ve snaze zdržet pronásledující hlídky našlapnul je do vnitrozemí (2 otisky). Signální stěnu překonal v prostoru mezi částí vrat přelezením, přičemž na nich zanechal blátivé otisky, způsobil signál (nikoliv trvalý). Dále postupoval ke státní hranici zalesněným, místy těžko průchodným terénem.

Část poplachové hlídky se služebním psem pronásledovala narušence po stopách do prostoru bývalé trasy EZOH, cca 1 000 m od SiS, kde po krátké době ztrátě stopy pes stopu znova vypracoval. PchH pokračovala v pronásledování. Bezprostředně za čarou přibližně 300 m od státních hranic, stopa přecházela přes padlé stromy.

ve snaze, aby psovod nestrhl psa ze stopy, tohoto vypustil na dostih. V této době se pes hlídce vzdálil z dotyku a hlídka pokračovala v pro-následování bez služebního psa ve směru postupu narušitele vlevo od HM V/24, (Dále psa neviděla, zřejmě se zachytí stopovací šňůrou za padlé větve, vývraty.)

Po dosažení tohoto prostoru spatřila hlídka na rakouském území prochající jednu osobu do rakouského vnitrozemí a ve snaze splnit bojový úkol pokračovala v jejím pronásledování. Osoba, muž ve stáří asi kolem 20 let, byl oblečen v modrou tříčtvrtiční zimní bundu, čepici s štítkem, v ruce nesl černou tašku. K jejímu zastavení použil velitel hlídky voj. SIROTNÝ varovný výstřel do vzduchu. Vzhledem k tomu, že osoba nereagovala na výstrahu a pokračovala v běhu, zahájili oba členové mířenou střelbu na osobu od boku, přičemž pokračovali v pronásledování až do hloubky cca 400 m na území Rakouska. Při pro-následování narušitele se vzdálenost mezi hlídkou a narušitelem zkrátila asi na 200 m. Voj. MACOŠEK v této době narušitele pravdě-podobně zasáhl, neboť ten upadnul, chvíli ležel a když se vzdálenost mezi ním a pronásledující hlídkou dálé zkrátila, znova vstal a pokračoval v běhu do blízkého lesa. (Klopýtal a držel si pravou ruku ve výši ramen.) V této době uslyšela pohraniční hlídka hluk jedoucího traktoru na území Rakouska, z těchto důvodů a proto, že neměla služebního psa, upustila od další činnosti a vrátila se skrytě zpět na území ČSSR. Celkem bylo pohraniční hlídkou vyštřeleno 46 ks nábojů ze Sa vz. 58 (voj. MACOŠEK 35 ks a voj. SIROTNÝ 11 ks). Po krátké době doběhl na místo činnosti PSk pod vedením npor. KYSELA, která vyhledala služebního psa poplachové hlídky a společně s ní prováděla střežení v blízkosti státních hranic až do zrušení pohraniční akce.

Přijatá vojsková opatření velitele roty PS:

- po obdržení hlášení od pohraniční hlídky o zjištění stop vyhlásil pohraniční poplach, vyčlenil clonu ze zálohy roty v počtu 1+16 pohraničníků pod velením npor. KYSELY, která s vozidlem Praga V3S zakryla státní hranici od HM V/23 po HM V/26;
- vyžádal od velitdle 9. roty zakrytí SH v návaznosti na jeho clonu a vytvoření boční clony k zabránění proniknutí narušitele do úseku 9. roty PS;

- po obdržení zprávy od pohraniční hlídky, že ztratila kontak služebním psem a že pokračuje v pronásledování narušitele v jeho pravděpodobného postupu vyslal do místa ztráty stop páskupinu pod velením des. Rajnohy, která vypracovala stopy a státní hranici do prostoru HM V/24.

Opatření byla bezvýsledná.

K vypracování zpětné stopy postupu narušitele byla využita pátrací skupina 9. rPS a další psi této jednotky pod velením PIPKA (zástupce velitele 2. prPS). Přes vynaložené úsilí nebyla zpětná stopa vypracována, služební psi vyvíjeli činnost pouze toru trasy SiS. Proti místu překonání trasy SiS narušitelem bylo místo jeho pravděpodobného odpočinku s nedopalkem cigaretky Mars a otisky shodné obuvi jako na kontrolním páse.

U 8. rPS je provozuschopná signální stěna U 70 v dobrémnickém stavu. Zkratovost úseků SiS za měsíc říjen je v průměru zkrat v operačním dnu.

Příčiny proryvu státních hranic komise v jednotě s velitelem 15. bPS vymezila následovně:

1. Nebyl zjištěn postup narušitele ani jiný signál o jeho výskytu v pásmu přístupů 2. prPS ani 8. rPS.
2. Zásah poplachové hlídky z roty k zadružení narušitele jeho sledováním na základě signálu SiS v podúseku levá č. 6 je nereálný.

Přijatá opatření velitele 15. bPS:

1. Organizovat skryté důstojnické vojskové pozorování v prostoru proryvu u HM V/24 s cílem získat poznatky o činnosti a reagování ZOLLWACHE.
2. Pokračovat v agenturním pátrání ke zjištění totožnosti narušitele státních hranic.
3. Orgány Okresní správy SNB Jindřichův Hradec provést fotodokumentaci případu proryvu a k řešení případu povolat vyšetřovací StB KS SNB České Budějovice.

4. Dne 31. 10. 1984 provést s funkcionáři a pohraničníky roty bese-
du, kde rozebrat případ mimořádné události, příčiny a přijatá
opatření k mobilizaci pohraničníků k plnění úkolů v ochraně stát-
ních hranic.

Za komisi: ppl. *J. Šimůnek*
pplk. Ing. Jaroslav Črhonek